

catàleg de grups estables de la conca de barberà

**CONSELL COMARCAL
DE
LA CONCA DE BARBERÀ**

**CONSELL COMARCAL
DE
LA CONCA DE BARBERÀ**

C. del Casal, 1, baixos - Tel. 86 12 32
43400 MONTBLANC

Text: Gabriel Serra, Gemma Nadal i F.R. Duch
Amb la col.laboració de les entitats i Ajuntaments
de la comarca

Fotocomposició i disseny: Trini Morgades Tel. 75 66 58
Disseny portada: Pau Roig
D.L.:T.

salutació

Les activitats culturals en general, i particularment, les de cultura popular, solen descriure al llarg de la història d'una comunitat, un curs fluctuant, podent-se donar el cas que els alts i baixos s'imbriquin en les característiques socials, econòmiques o polítiques del moment, o que per contra, segueixin evolucions independents.

En el primer cas l'alteració de la producció cultural es produeix globalment (afectant a tots els nivells a l'hora), i per a resoldre-la, qualsevol actuació que es produeixi des de les institucions públiques està condemnada al fracàs si no s'emmarca en un context molt més ampli que millori les causes desencadenats. Però aquest no és, afortunadament, el nostre cas.

En el segon supòsit, quan s'afecta un sol o pocs aspectes de l'àmbit cultural, veiem que poden coincidir l'auge d'una determinada activitat cultural, amb la recessió d'una altra, fins i tot aquesta pot ser conseqüència de l'anterior, puig els recursos humans de qualsevol territori són limitats i, sovint, el que es produeix és el canvi dels individus o col·lectius culturalment més actius cap a noves iniciatives culturals.

Es aquí on una bona política cultural de les institucions responsables pot fer mantenir l'equilibri, evitant que les modes transitòries facin perdre les tradicions seculars. Es per això que el que cal és consolidar els grups actuals, abans de promoure'n de nous, sense abdicar d'intentar la recuperació d'altres més tradicionals, que havent-se perdut encara presenten possibilitats de reeixir. Per la pervivència dels que el feren possible el seu dia, per la seva forta tradició, per l'enyorança que la societat en té d'ells o per qualsevol altre motiu que faci intuir una resurrecció viable. És amb aquesta finalitat que el Consell Comarcal actualitzà les Bases Generals per a la concessió de subvencions (aprovades en la sessió plenària del 25/10/91, que en l'àmbit cultural, es desplegaran en un seguit de bases concretes per tal d'arribar a tots els col·lectius i poder incentivar la seva feina amb criteris objectius i de rendibilitat socio-cultural.

Una d'aquestes bases, reproduïda en aquest llibret, intenta un doble objectiu. D'una banda potenciar les nostres festes més tradicionals, especialment les festes majors de poble, o de pedania. D'una altra, simultània i complementària de l'anterior, promocionar, els nostres propis grups, els de la comarca. Alguns dels quals fa una colla d'anys que treballen per la cultura catalana, però encara no són tot el coneguts que voldríem més enllà del seu propi poble d'origen.

És aquesta, doncs, la principal finalitat d'aquest catàleg, la de donar a conèixer tots els grups estables existents a la nostra comarca, (gairebé tots ells amateurs), tot suggerint la seva contractació per part dels Ajuntaments i Comissions de Festes; els quals, per altra banda serien subvencionats per aquest fi per part del Consell Comarcal.

La manca d'antecedents en l'edició del catàleg, la momentània immaduresa d'alguns col·lectius, que no s'acaben d'atrevir a actuacions fora de la seva vila, així com la nostra pròpia inexperiència en aquest àmbit i altres raons que se'ns escapen fan que aquest primer catàleg sigui forçosament incomplet, però de ben segur que en futures edicions hi estaran tots els que són.

Això no obstant, la relació ofereix un ampli ventall de possibilitats, des dels tradicionalíssims gegants i nans, fins a activitats més novelles com les majorettes, els espectacles coreogràfics d'aeròbic i els grups de rock català, constituint, tot plegat, un muestrari de l'activa dinàmica cultural que viu en aquests moments la nostra comarca.

Francesc R. Duch
Conseller Comarcal de Cultura,
Joventut i Esports

index

GRUPS FOLKLORICS	5
Gegants i nans	8
Bestiari	10
Correfocs	11
CERCAVILES	13
Majorettes	14
Bandes	15
Grallers	16
DANSA	18
Sardanes	18
Ball de bastons	19
Esbarts	19
Coreografia esportiva	20
TEATRE	21
GRUPS MUSICALS	22
Corals i orfeons	22
Música tradicional	24
Música clàssica	25
Música moderna i rock	26
BASES	27

grups folklòrics

Sota aquest epígraf encluem un seguit de tradicions que, sense ser exclusivament catalanes, constitueixen un element genuí i ancestral de la cultura popular del nostre país fortament arrelat en els nostres pobles i viles.

Els seus orígens es perden en la nit del temps, malgrat que el seu inici històric es fixi en l'espectacle para-teatral dels entremesos del corpus medieval. Això no obstant, és probable que aquesta celebració es fonamentés, seguint el sincretisme religiós de l'època, en festivitats paganes preexistents, en les quals -tal vegada- els nostres entranyables personatges, llavors més hieràtics que populars, ja existissin.

El Corpus Christi, instituït per butlla papal d'Urbà IV l'any 1264, es generalitzà a tota la cristiandat per acord del Concili de Viena el 1311, no essent fins el segle XIV que no sortiria al carrer (fins aleshores se celebrava a l'interior dels temples i els claustres). Així després que el Papa Joan XXII ratifiqués, el 1316, la festivitat de l'eucaristia (difonent-la i potenciant-la), és quan les processons desfilen pels carrers de la ciutat (Barcelona 1323) i amb pocs anys guanyen en esplendor, constituint aviat tot un espectacle bigarrat, pintoresc i popular amb participació de barris, parròquies i gremis, amb un caire mixt cívico-religiós, per on desfilen les comparses, els entremesos, els avant-passats dels nostres gegants i nans, els antecessors dels nostres diables i bèsties místiques, així com els precursors de les cercaviles i d'algunes danses de carrer que persisteixen avui dia.

Els gegants, personalitats de la mitologia precristiana europea, apareixen amb tangible evidència física en la processó del corpus, pot-ser simbolitzant la llei cristiana i la llei judaica (aquest darrer representant a Goliat).

Amb els temps al·legoritzaran els dos sexes i vestiran, durant segles, la moda del moment, amb canvis periòdics d'indumentària (segons el que consta en pressupostos de l'època).

L'hereu i la pubilla (en algunes viles: el rei i la reina) sobrevisqueren la decadència del Corpus, de les seves fastuoses corrues, i s'adaptaren als nous temps amb marcada tendència laicista, trobant en les festes majors i altres actes populars l'empara que necessitaven per arribar fins els nostres dies.

A la nostra comarca es tenen referències de gegants des d'abans de la guerra de secessió. Des del segle passat en què foren creats com els gegants de Montblanc, adquirits el 1864 per a omplir el vuit produït per la crema dels seus predecessors, l'any 1811, per part de l'invasor francès, han seguit ballant fins avui dia.

Des de la seva adquisició, feta pel consistori que presidia l'alcalde Josep Gassol, han sofert diferents reparacions i modificacions del vestuari, que en el cas del gegant arribà fins el barret, ja que en el període republicà, se li substituï la tradicional corona pel gorro frigi (molt més en concordança amb els temps que corrien). Més contemporaniament, la població de la nostra comarca que ha gaudit d'un major auge de la tradició ha estat, gairebé amb tota seguretat, Sta. Coloma de Queralt, que amb els seus vuit titans (els del Comú i tres parelles dels barris) ha disposat d'una Colla de Geganters extraordinàriament activa i amb un extens currículum on es contemplen a més de les trobades de gegants i les ballades tradicionals de la seva vila, la participació en certàmens internacionals i gran nombre de sortides a altres pobles i ciutats. A Sta. Coloma, després de la desaparició del gegantot solter i d'efímera vida, anomenat "El Geperut", mantingueren la tradició colomina els gegants del carrer Major, nascuts a l'estiu de 1948 i jubilats amb l'adquisició dels gegants de la vila, en Lluís de Queralt i na Coloma, els quals des de 1958 no han deixat de participar en totes les festes de la capital segarrenca. Posteriorment, el 1981, apareixen la parella serraïna del barri de la plaça Major (l'Abdel.là i la Magdalena), i les jaies pageses del Raval de Cervera: en

grups folklòrics

Queralt (el gegant de les pipes) i na Colometa. Reapareixent l'any 1982 en la festa del seu barri, el carrer Major, en Godofred i la Dolça, els quals encara llueixen les medalles i les corones dels seus homònims predecessors.

Probablement dels vestigis de màscares, moixigangues i esparriots de les saturnals, el carnaval antic o d'altres celebracions rituals prèvies, sorgiren els nans, havent heretat dels esmentats el seu caràcter esbojarrat i lúdic, enfront de la majestuositat dels seus companys, els gegants, amb els quals uniran els seus destins, d'ençà dels entremesos del Corpus medieval esmentat. Uns i altres des dels primers anys del segle XIX adquireixen el rol i configuració actuals i se'ls recompta constantment en recepcions d'autoritats, desfilades i actes populars i -com no- en Festes Majors.

Els nans del segle passat parodiaven, amb el seu físic i la seva vestimenta, els personatges de la seva època i -fins i tot- en alguns casos adquireixen els trets facials d'alguns veïns que destaquen per la seva popularitat o peculiar fesomia, quedant així caricaturitzats per a la posteritat. Es per això que quan els vilatans anomenen els seus nans ho fan, segons el cas, amb noms genèricament descriptius (l'arlequí, el pagès, els negres...etc), amb el nom de la persona que representa (o que es creu que representa), essent un dels més antics el "Pepet de les Carellades" de Tarragona, o atribuint-los un nom particular i exclusiu per a ells mateixos, com en el cas del mític "Lligamosques" d'Olot (el més antic de tots els de nom propi, datat del 1808 i del qual se'n coneix l'artista que el va crear i altres detalls de la seva particular història).

Darrerament els nans s'han estès per tota la geografia però han perdut, massa sovint, els esmentats lligams locals, ja que a l'haver de recórrer a la seva producció industrialitzada i massiva es tendeix a temàtiques més generals, àdhuc internacionals (Chaplin, Germans Marx, Cantinflas... etc). Qüestions que subsanaríem amb artistes locals, alguns dels quals, com els montblanquins Josep Agustí o Ismael Porta, gaudeixen d'un reconegut prestigi dins i fora de la comarca.

Pel que fa, les cucaferes i altres animals dansarins, d'àmplia difusió a Catalunya en general i a la nostra comarca en particular en l'actualitat, es documenta també la seva presència en les processons del Corpus. El 1424, una Aliga ballà al presbiteri de la seu barcelonina davant del monarca Alfons el Magnànim. En aquella mateixa processó actuà el Drac, coprotagonitzant l'entremès de St. Jordi. I en anys posteriors es relaten el lleó, la mula, el bou i altres "Bèsties del comú". Animals representatius del gremi que l'ostentava o de l'heràldica de la vila, tot i que hi ha qui pensa que podrien tenir una representatiu vitat simbòlica de personatges religiosos. Així, per alguns, l'àliga materialitzava la figura de l'apòstol Joan més que al gremi dels ferrers o a la seva cofraria, encara que aquests en fossin els propietaris.

El bestiar de la Conca, i més concretament el de la seva capital, és un dels més antics de Catalunya, havent-se documentat per part d'en Josep Sanchez i Real els animals que deurién desfil·lar en les representacions del Montblanc del segle XIV: La Cuca (1381), el Drac (1586) i l'Aliga (1579). Dels quals coneixem detalls concrets com la participació de la Cuca montblanquina en la recepció que la ciutat de Tarragona oferia a la sobirana de Xipre l'any 1391 o la venda de l'Aguila per part de la confraria de St. Joan Baptista i St. Eloi a la de Santa Anna l'any 1580 (Sempre segons Sanchez Real). O com el cost de la seva participació en el Corpus de 1636. Segons el que consta en el llibre de comptes de la confraria del preciós cor de Jesucrist i de la Minerva, en el qual s'anoten cada any (començant el 1598), les despeses de la processó del Corpus i on es contempla que "fer ballar" l'aguila costà 4 sous i "portar" el Drac més despatxar coets, uns altres 4 sous a l'esmentat any.

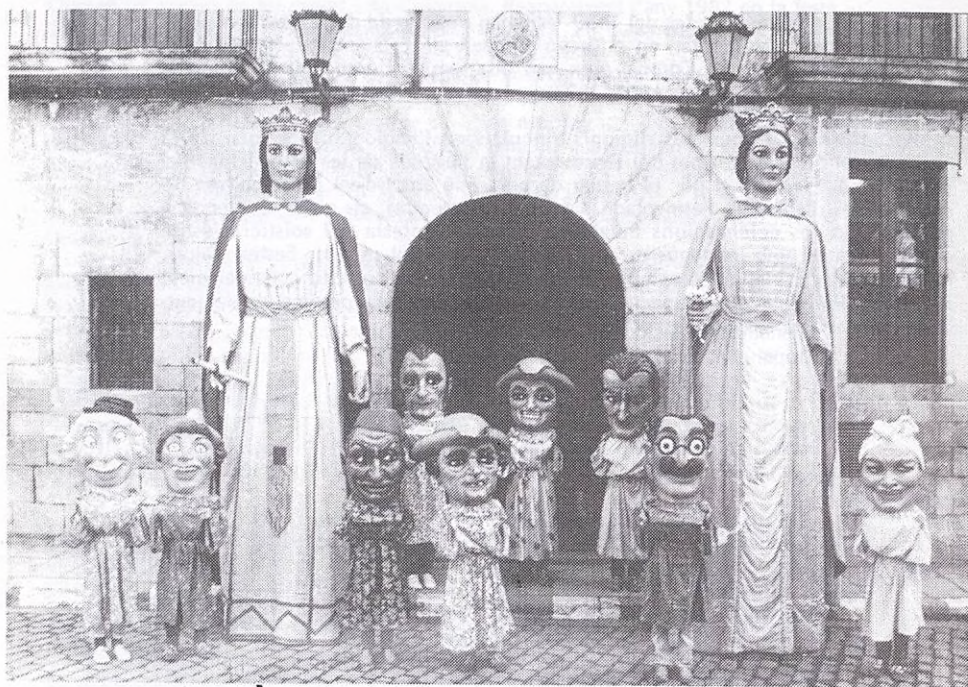
L'entremès representatiu de l'infern podria ser també l'origen dels actuals

grups folklòrics

diablers, ja que -si més no des del 1459- es tenen notícies de disfresses de dimonis (l'ús de les quals fou limitat, en el pregó d'aquell any, als àmbits estrictes de la processó barcelonina del Corpus, puix -pel que sembla- l'esmentat hàbit hauria provocat algun ensurt, més o menys promogut per aquells que volien continuar la fresca fora de la comitiva).

Posteriorment trobem els dimonis vinculats en l'hagiografia popular de la festivitat del Sr. Antoni Abat (tot representant la llegenda de les temptacions del Sant asceta). Però poc a poc el bestiar de peu rodó anà treient protagonisme als entranyables diablers en l'esmentada diada (els tres tombs), els quals han tendit a guarir-se en les celebracions màgiques de foc i fantasia del solstici d'estiu, emparentant-se amb les fogueres de St. Joan i arrecerant-se a les Festes Majors. Mudança lògica si tenim en compte la incorporació de la pirotècnia com a element imprescindible de l'actual espectacle del correfocs que requereix -ineludiblement- de la foscor que ofereixen les placides nits d'estiu.

gegants i nans

BARBERÀ DE LA CONCA

2 gegants ("Victorià" i "Roser")
3 nans

L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ

2 gegants ("Ponç" i "Beatriu")
9 nans

MONTBLANC

2 gegants. 8 nans de la vila, 6 del barri
Montserrat i 4 del barri del Carme

Responsable: Josep Barbens
Telèfon: 88 70 10
Adreça: C/ Major, 12
BARBERÀ DE LA CONCA

Responsable: Francesc Torres
Telèfon: 87 00 05
Adreça: Plaça de la Vila, 1
L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ

Responsable: Joan Roca
Telèfon: 86 00 09
Adreça: Plaça Major, 1
MONTBLANC

gegants i nans

PIRA

2 gegants ("Arnau" i "Salvadora").
2 nans.

Responsable: Salvador Capdevila
Telèfon: 88 70 09
Adreça: Amau de Pons, 3
PIRA

ROCAFORT DE QUERALT

2 gegants ("Comte Antoni Armengol" i
"Guilmar Armengol")

Responsable: Ramon Ninot
Telèfon: 89 81 63
Adreça: Rosina i Francesc, 2
ROCAFORT DE QUERALT

SARRAL

2 gegants ("Martí" i "Margarida").
8 nans

Responsable: Anton Manresa
Telèfon: 89 00 10
Adreça: Narnes, 1
SARRAL

SOLIVELLA

2 gegants ("Isabel" i "Fernando").
7 nans

Responsable: Tomàs Iglésies
Telèfon: 89 21 01
Adreça: Plaça Major, 1
SOLIVELLA

STA.COLOMA DE QUERALT

8 gegants ("Lluís", "Coloma", "Abdelah
Scayt", "Magdalena", "Godofred Florià",
"Dolça Blancasol", "Queralt" i
"Colometa")
5 nans ("Chico Marx", "Harpo Marx",
"Carmen de Lirio", "Boxejador" i
"Patufet o català")

Responsable: Marcel Penedès
Telèfon: 88 03 36
Adreça: Ctra. de la Sagrera, s/n
STA. COLOMA DE QUERALT

VIMBODÍ

2 gegants.
5 nans

Responsable: Joan Forés
Telèfon: 87 80 24
Adreça: Plaça Major, 1
VIMBODÍ

bestiari

CABRA (Blancafort)

Responsable: Ramon Espelt
Telèfon: 89 20 15
Adreça: Plaça Vella, 5
43411 BLANCAFORT

ALIGA (Montblanc)

Responsable: Ajuntament
Telèfon: 86 00 09
Adreça: Plaça Major, 1
43400 MONTBLANC

DRAC (Montblanc)

Responsable:
Telèfon: 86 00 09
Adreça: Plaça Major, 1
43400 MONTBLANC

MULASSA (Montblanc)

Responsable: Josep M. Foguet
Telèfon: 86 00 09
Adreça: Plaça Major, 1
43400 MONTBLANC

DRAC (Sarral)

Responsable: Comissió de festes
Telèfon: 89 00 10
Adreça: Plaça Església, 1
43424 SARRAL

DRAC (Solivella)

Responsable: Anton Rosich
Telèfon: 89 23 81
Adreça: Avgda. de Poblet, 1
43412 SOLIVELLA

Grup de dimonis de Montblanc (MONTBLANC)

Responsable: Jaume Moruno
Telefón: 86 11 03
Adreça: C/ Les Eres, 8
43400 MONTBLANC
Preu per actuació: 110.000 ptes.

És el grup de dimonis més veterà de la comarca, format l'any 1983. La seva primera sortida va ser amb motiu del Carnaval de l'any 1984. Inicialment estava format per 10 forques i 5 timbals i avui en dia s'ha ampliat la colla fins a 25 membres. Està organitzat en dues formacions: els dimonis propiament dits i la formació de percussió. Ha actuat a la pràctica totalitat de correfocs i cercaviles que s'han fet a la vila ducal i ha participat en nombrosos correfocs a dins i fora de la Conca.

També ha acompanyat el Drac de Montblanc en el correfoc de la Mercè (Barcelona) i pren part en l'espectacle de la representació de la Llegenda medieval de Sant Jordi.

Grup de diables de Montblanc (MONTBLANC)

Responsable: Joan Mercado
Telefón: 86 00 38
Adreça: C/ Font del Vall, 33
43400 MONTBLANC
Preu per actuació: A convenir

El Grup de Diables de Montblanc està format per un total de 10 membres i dotat amb forques i tambors. Ha participat en gran quantitat de correfocs, cercaviles, etc. a la major part de poblacions de la Conca i fora de la comarca.

correfocs

Grup de diables "fills de Satanàs de l' Spelunca Diabòlica" (ESPLUGA DE FRANCOLÍ)

Responsable: Josep M. Gili
Telèfon: 87 03 82 i 87 05 40
Adreça: C/ Parres, 17
43440 L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ
Preu per actuació: 85.000 ptes.
(transport a convenir)

Sobre les cendres d'un grup preexistent datat el 1985, es constituí l'actual col·lectiu l'any 1989, el qual consta de 30 diables, que tant fan cercaviles com correfocs i la seva peculiar "carretillada". Han actuat, a més del seu poble (festes de Sant Joan, Festa Major de 1990 i 1991) en el David Multifestival celebrat a Poblet el 1990 i en les festes majors de Senan, Rojals i Montblanc d'aquell mateix any.

Durant el 1991 actuaren a la trobada de diables de Catalunya a Terrassa i a les festes majors de Vimodí, Senan, Rojals, Picamoixons, les Borges Blanques, Torregrossa, Vilanova de la Barca, Palau d'Anglesola, Ivars d'Urgell i Rocafort de Vallbona.

Grup de diables "Rigor mortis" (SOLIVELLA)

Responsable: J. Corbella i A. Rosich
Telèfon: 89 22 02 i 89 23 81
Adreça: Raval de Sarral, 14
43412 SOLIVELLA
Preu per actuació: A convenir
(+50 ptes./km.)

Malgrat tractar-se d'un grup de recent creació (constituït l'any 1990) gaudeix ja d'una àmplia experiència en espectacles pirotècnics, amb actuació musical de percussió i gralles. Consta de 25 membres que ja han actuat en correfocs a Solivella (agost de 1990), Forès (octubre 1990) i Solivella (agost 1991). Compten entre les seves actuacions també amb la realització d'un correfoc-castell a Solivella en novembre de 1991. Actualment està en un moment d'expansió amb millores de material (adquisició de forques i estendard, ampliació de la secció de percussió i incorporació de radiofonia als seus espectacles) així com en l'aspecte publicitari (edició de tríptics).

cercaviles

*Foto Pere Català i
Roca (cedida pel
Museu Comarcal de
Montblanc). Any
1906, els "torraires"
de Montblanc
aixecant un castell a
la plaça Major de la
vila*

Les cercaviles constitueixen, avui en dia, un dels camps amb major dinamisme associatiu pel que fa a la Conca de Barberà. A més té un tret comú molt important com és el fet que hi predomina sobretot el jovent. Històricament els grallers apareixen estretament relacionats amb el fet casteller. Però arribà un moment en el qual, deixant de banda els antics companys de viatge, els grups de grallers adquiriren un pes específic en el món musical català.

La Conca, una comarca on el fet casteller arrelà tan sols a Montblanc i a l'Espluga a finals del segle passat, els grups de grallers, com tot el relacionat amb el folklore tradicional català (bestiari, correfocs, gegants, etc.) prenen una enorme embranzida amb l'arribada de la democràcia a mitjans de la dècada dels anys 70. Bona mostra de tot això és la nombrosa representació que n'hi ha avui en dia.

Un element nou que cada cop té una major presència a les cercaviles de la Conca de Barberà són els grups de cornetes i tambors i les majorettes. Poc a poc, a partir d'una experiència peonera a Montblanc, han anat expandint-se i avui en dia hi ha bandes, a part de Montblanc, a Rocafort de Queralt i a Vilaverd.

majorettes

Grup de majorettes "Verge de la Serra" (MONTBLANC)

Responsable: Montserrat Plana

Telèfon: 86 20 08 i 86 05 58

Adreça: C/ Reboll, 30

43400 MONTBLANC

Preu per actuació: 30.000 ptes.

(+desplaçament a convenir)

Grup que, des del 1987, any de la seva constitució, ha actuat en gran nombre de festes majors i altres celebracions de la nostra comarca i rodalies. Ha pres part també en quatre campionats provincials i altres quatre nacionals organitzats per la Federació Catalana. Posseeix, doncs, una àmplia experiència tant en twirling com en exhibició i competició.

cornetes i tambors

Banda de cornetes i tambors "Verge de la Serra" (MONTBLANC)

Responsable: Francesc Collado

Telèfon: 86 08 39

Adreça: Muralla Sant Jordi, 24
43400 MONTBLANC

Preu per actuació: 35.000 ptes.
(desplaçament inclòs)

Banda composta per 36 músics de diferents edats fundada l'any 1981. Té un extens currículum d'actuacions arreu de Catalunya, tant pel que fa a cercaviles, processons solemnes i exhibicions en tota mena de festes. Ha participat, amb molt d'èxit, en campionats provincials i nacionals.

Banda de cornetes i tambors de Vilaverd (VILAVERD)

Responsable: Rosa M. Ruiz

Telèfon: 87 63 37

Adreça: Plaça d'Espanya, 1
43490 VILAVERD

Preu per actuació: 15.000 ptes.
(+desplaçament a convenir)

La banda de Cornetes i Tambors de Vilaverd es va formar l'any 1983 i estava formada inicialment per 18 membres. A partir d'aquesta data, amb el suport de l'Ajuntament, van començar a fer sortides a la vila (Festa Major, Festes de Nadal i Reis, Processó de Setmana Santa, etc.). Després de vuit anys de funcionament, avui en dia compta amb 28 membres i han començat a fer sortides a d'altres poblacions de la comarca (Montblanc) i de fora d'aquesta (Valls i Sant Carles de la Ràpita). Està formada per 7 cornetes, 2 caixes, 8 tambors, 3 bombos, 2 banderes i 1 estendart.

grallers

Grallers de Montblanc (MONTBLANC)

Responsable: Ismael Porta

Telèfon: 86 00 67

Adreça: C/ Solans, 18

43400 MONTBLANC

Preu per actuació: A convenir

Formació peonera en el camp dels grallers a la Conca de Barberà. Es crearen a la vila ducal a mitjans de la dècada dels anys 70. Acostumen a integrar-se en la comitiva que acompanya la mulassa de Montblanc. A més, han estat un dels grups més innovadors en aquest camp i han establert una experiència única de col·laboració amb el conjunt musical Quatre Cantons. L'agrupació està constituïda avui en dia per tres grallers, un bombo i una caixa.

grallers

Grallers de Pira (PIRA)

Responsable: Francesc Orpinell
Telèfon: 88 72 45
Adreça: Jacint Verdaguer, 3
43423 PIRA
Preu per actuació: A convenir

Grallers "Lus Xipellis" (SOLIVELLA)

Responsable: Pere Masalias
Telèfon: 89 21 78
Adreça: Raval de Sarra, 14
43412 SOLIVELLA
Preu per actuació: A convenir

La colla de grallers "Lus Xipellis" es va formar amb l'esperit de recuperar la tradició de l'antic grup de grallers de la vila "Lus Triquelis". En estreta relació amb l'escola de grallers de Valls, actualment està formada per onze membres. Han actuat a Solivella (Festa Major, Sagrat Cor, Festa de la Verema) i a la majoria de poblacions de la Conca i fora de la Conca (Valls, festes de Santa Úrsula).

Grallers de Santa Coloma de Queralt (SANTA COLOMA DE QUERALT)

Responsable: Josep J. Corsellas
Telèfon: 88 06 90
Adreça: Plaça Major, 3
43420 SANTA COLOMA
DE QUERALT
Preu per actuació: A convenir

Grup de grallers de l'associació de veïns (VILAVERD)

Responsable: Magí Moragas
Telèfon: 87 61 73
Adreça: C/ Del Pont, 3
43490 VILAVERD
Preu per actuació: 25.000 ptes.

Secció de l'associació de veïns de Vilaverd. Està integrada per 12 membres.

A més existeix també un nou grup de grallers i tambalers a Rocafort de Queralt que s'incorporarà properament als nombrosos grups que ja existeixen a la comarca.

dansa

Segons assenyala el gran folklorista català Joan Amades, l'acte de dansa té un origen màgic i formava part principal de les cerimònies més antigues. Fins fa relativament poc temps predominava a la nostra societat el tipus de ball col·lectiu que, com el ball rodó, permetien participar alhora tots els membres d'un col·lectiu. Avui en dia encara perduren a la Conca de Barberà algunes entitats que conserven viu el record d'aquells antics balls tradicionals que, com els esbarts o els balls de bastons, han perdurat a través dels temps. També relacionat amb el món de la dansa trobem a la Conca institucions, la finalitat de les quals és promoure el coneixement d'una dansa tan nostra com és la sardana. Per últim també hem volgut incloure en aquest camp els moderns grups d'aeròbic, que combinen la gimnàstica amb el ball.

sardanes

Grup sardanista del Museu-Arxiu (MONTBLANC)

Responsable: Ramon Requesens

Telèfon: 86 03 49

Adreça: C/ Josa, 4-6

43400 MONTBLANC

Preu per actuació:

Fundat l'any 1962 com a secció del Museu-Arxiu de Montblanc i Conca, no ha deixat, des de llavors, de tenir una intensa activitat pel sosteniment de la tradició local i nacional, organitzant periòdicament ballades de sardanes i cursos d'iniciació o perfeccionament tant pels infants com pels adults a Montblanc i a d'altres viles de la comarca. Organitza anualment l'aplec de la sardana de Montblanc que se celebra a l'ermita de Sant Josep així com conferències i altres activitats del món sardanista. És un grup, a més, plenament integrat en el moviment sardanista provincial i nacional. Actualment consta de cent noranta-set socis.

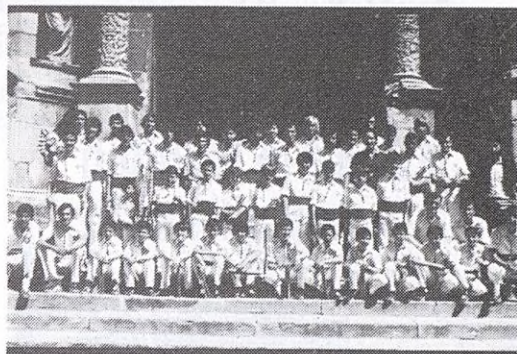
A més existeix també una secció sardanista del Casal de l'Espluga de Francolí (tlf. 87 03 59) de la qual n'és responsable Joan Solé i Ollé.

Els grups sardanistes, per les seves característiques, poden acollir-se a l'article 9 de les Bases.

ball de bastons

Ball de bastons de Montblanc (MONTBLANC)

Responsable: Josep Sanahuja,
Josep Jàvega i Joan-Seraff Serra
Telèfon: 86 08 46 i 86 02 75
Adreça: C/ Major, 2
43400 MONTBLANC
Preu per actuació:

El ball de bastons de Montblanc és un dels més antics de Catalunya i es desconeix amb exactitud la data exacta de la seva creació. Ha actuat en gran quantitat d'actes a la major part de viles del Principat i fora de Catalunya (Madrid, Pamplona, Saragossa, Perpinyà, Barcelona, etc.). Fou l'encarregada d'organitzar la cinquena Trobada de Colles de Bastoners de Catalunya. El gran cronista i escriptor montblanquí, Josep M. Poblet, va escriure en una ocasió, referint-se al ball de bastons de Montblanc "Aneu a qualsevol indret on actuïn altres balls de bastons i, per passades que facin, per ben vestits que vagin, per salts que donin, el més llec pot observar que els de Montblanc són tota una altra cosa. La raó deu ser que en les altres agrupacions allò que en sobresurt és el folklore, mentre que els bastoners de la nostra vila al folklore hi afegeixen la força, el tremp i la vibració. Més clar; els altres bastoners no "piquen" amb el braó que "piquen" els de Montblanc, una ardidesa que dona a l'espectacle una gran vistositat".

esbarts

Esbart dansaire "Sant Isidre" (SOLIVELLA)

Responsable: Pere Masalias
Telèfon: 89 21 01
Adreça: Plaça Major, 8
43412 SOLIVELLA
Preu per actuació: A convenir

Esbart fundat el 1958 amb una llarga tradició, de més de trenta-cinc anys,, a les seves esquetes. Les seves actuacions, aturades durant una temporada, s'han tornat a revisar sota la direcció del solivellenc Joan Cendra Capdevila.

coreografia esportiva

Secció d'aeròbic del Casal (ESPLUGA DE FRANCOLÍ)

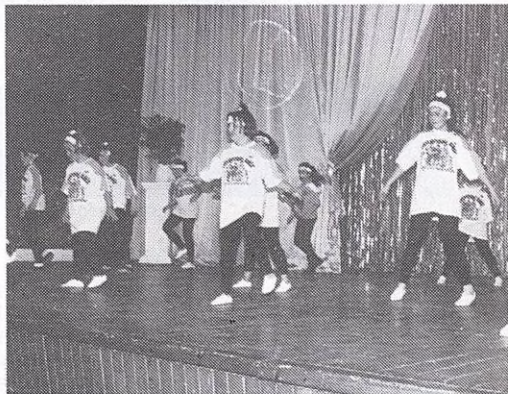
Responsable: Rosa M. Morena
Telèfon: 87 03 59
Adreça: Plaça Montserrat Canals
43440 L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ
Preu per actuació: 25.000 ptes.

Secció del Casal de l'Espluga de Francolí. Es va formar ara fa vuit anys i des de llavors hi assisteix un nombrós grup d'alumnes de totes les edats. Les modalitats que es treballen són l'aeròbic, la gimnàstica de manteniment, estiraments, ioga i jazz. Cada any, com a cloenda del curs, s'organitza un festival, que té lloc al teatre-cinema del Casal, en què actuen tots els seus integrants. L'any 1990 van participar en un festival organitzat amb motiu de la Festa Major de Vimbodi.

Grup de dansa del gimnàs Montblanc (MONTBLANC)

Responsable: Rosa Madrid
Telèfon: 86 26 86
Adreça: Sant Francesc, 7
43400 MONTBLANC
Preu per actuació: A convenir

El grup de dansa del gimnàs Montblanc es va constituir ara fa un parell d'anys i actualment està format per un nombrós grup de persones de totes les edats que practiquen dansa-jazz, aeròbic i altres modalitats. També es fan exhibicions de tae-kwondo.

teatre

Des que, al segle XIX, van aparèixer a la Conca de Barberà les primeres associacions de tipus cultural o social, el teatre va ser una activitat estretament vinculada a aquestes. Pràcticament era impossible concebre una associació que no tingués el seu propi grup de teatre. El panorama teatral de la Conca va ser especialment ric des de finals del segle passat fins al moment del boom del cinema i de la televisió. Malgrat tot, la tradició teatral es manté, de la mateixa manera que es mantenen vives en diverses poblacions de la Conca algunes de les mostres més representatives i tradicionals del panorama escenogràfic i religiós català com són, per exemple, la representació per Nadal dels Pastorets.

Grup de teatre "Vent de Bosc" (VIMBODÍ)

Responsable: Carme Puig
Telèfon: 87 80 70
Adreça: C/ Major, 42
43430 VIMBODÍ
Preu per actuació: 35.000 ptes.

Col·lectiu de teatre estable dependent de l'Associació Municipal Esportiva i Cultural (AMEC) i amb seu al Teatre del Foment Municipal de Cultura, que es regeix com a Associació Juvenil, constituït l'agost de 1979, des de llavors ha realitzat ininterrompudament les seves representacions, amb una prèvia fase d'iniciació amb muntatges més senzills.

L'etapa de consolidació fou una realitat amb la incorporació d'un director (Enric Coch) i de diversos actors adults experimentats. El grup està vivint actualment una tercera etapa de la seva existència en constituir-se com a col·lectiu de teatre estable.

Entre el seu extens repertori destacar "L'auca del sr. Esteve", "Terra baixa", "Els Pastorets", o les més actuals "Mascle o femella" o "Caram, quin home".

La contractació pot fer-se a través de representant (Espectacle Metro de Tarragona) o del mateix grup, el qual és integrat en el Pla d'Acció Cultural de "La Caixa".

Grup "La Matinada" (PASSANANT)

Responsable: Joan Pons
Telèfon: 89 21 01
Adreça: Plaça Major, s/n
43425 PASSANANT
Preu per actuació: 80.000 ptes.

El grup La Matinada està especialitzat en la realització de titelles, pallassos, cercaviles i altres espectacles de carrer i infantils. Sols actuen els caps de setmana.

teatre

Col·lectiu de teatre "Els Altres" (SANTA COLOMA DE QUERALT)

Responsable: M. del Carme Albi
Telèfon: 88 05 38
Adreça: Raval de Cervera
43420 SANTA COLOMA
DE QUERALT
Preu per actuació: A convenir

Grup de teatre "Tramoia" (SANTA COLOMA DE QUERALT)

Responsable: Santiago Berenguer
Telèfon: 88 01 62
Adreça: Raval dels Capellans, 16
43420 SANTA COLOMA
DE QUERALT
Preu per actuació: A convenir

grups musicals

L'activitat artística més popular sempre ha estat la relacionada amb la música i el ball. A la Conca de Barberà, com a Catalunya en general, el gust musical s'ha aplegat, històricament, en els esbarts, orfeons, corals, i, més tardanament, en els grups sardanistes i conjunts musicals. Ja al segle XIX, moltes poblacions de la Conca havien conegut l'existència de corals, orfeons, etc. Avui en dia tota aquesta tradició per la música continua a l'ordre del dia. Des de totes les perspectives.

corals i orfeons

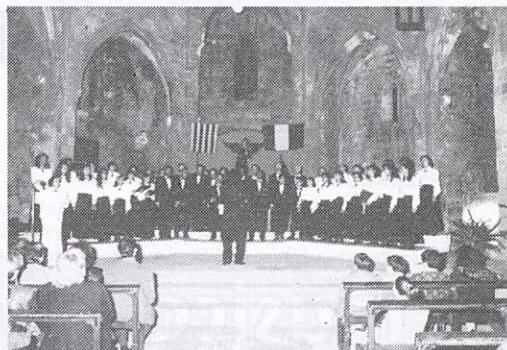
Orfeo infantil (SANTA COLOMA DE QUERALT)

Responsable: Glòria Solé
Telèfon: 88 02 99
Adreça: Pati del Castell, s/n
43420 SANTA COLOMA
DE QUERALT
Preu per actuació: A convenir

corals i orfeons

Coral Espluguina (Espluga de Francolí)

Responsable: Xavier Morgades
Telèfon: 87 02 73
Adreça: Mirador de la Conca, 2
43440 L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ
Preu per actuació: 40.000 ptes.
(més viatges)

La Coral Espluguina va néixer l'any 1981 i ha participat, de llavors ençà, en nombrosos concerts a l'Espluga de Francolí i en aplecs generals de les Terres de Lleida. A banda, l'any 1986 va prendre part en el III Certamen Coral "Villa de Avilés". El 26 de desembre de 1990, en commemoració del 60è aniversari de la Coral antecessora, interpretà la cantata "A tan bella flors de lis". Del 29 a l'1 d'abril de 1991 va realitzar un viatge a Toulouse i Bergerac (França) amb motiu d'un intercanvi amb el Groupe Vocal de Roques i la Chorale Paroissiale Notre Dame de Bergerac.

Societat coral "Veu de la Terra" (Vimbodí)

Responsable: Josep Boqué
Telèfon:
Adreça: Anselm Clavé, 1
43430 VIMBODÍ
Preu per actuació: A convenir

Orfeó (Santa Coloma de Queralt)

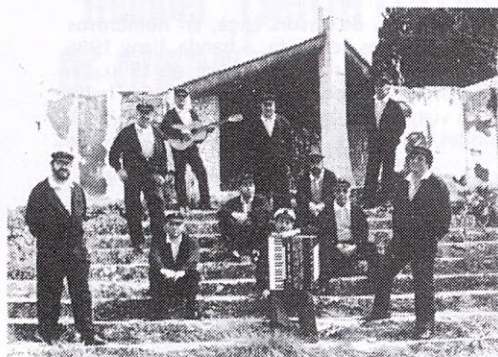
Responsable: Jaume Mestre
Telèfon: 88 02 99
Adreça: Ctra. Sant Vicens, s/n
43420 SANTA COLOMA
DE QUERALT
Preu per actuació: A convenir

corals i orfeons

Coral de Sant Joan Evangelista (Lilla)

Responsable: Josep Magriña
Telèfon:
Adreça:
Preu per actuació:

música tradicional

Grup d'havaneres "Mariners de terra endins" (Sarral)

Responsable: Damià Amoros
Telèfon: 89 00 10
Adreça: Plaça de l'Esglesia, 2
43430 VIMBODÍ
Preu per actuació: 80.000 ptes.

Des del 1983 que gaudim a la nostra comarca de les tradicionals havaneres mercès a aquest grup sarralenc que es constituí per a actuar en un festival de la Creu Roja però que s'ha consolidat. Compten en el seu currículum, entre d'altres, amb una actuació per a la televisió andorrana. Han participat, així mateix en dues ocasions en la trobada nacional d'havaneres del Parc de l'Agulla de Manresa.

música clàssica

Escola de música (Espluga de Francolí)

Responsable: Griselda Manero
Telèfon: 87 00 74
Adreça: Plaça Montserrat Canals
43440 l'Espluga de Francolí
Preu per actuació: (sextet de clarins) 30.000 ptes.

Fundada com a secció del Casal Espluguí l'any 1985 sota la direcció de la professora Carme Fleixa, en poc temps es consolidà com una de les més prestigioses i amb major rigor estilista, assolint reconeguts guardons per part de destacats alumnes de l'escola com el Primer premi de Joves Intèrprets de Catalunya l'any 1982, obtingut per Jordi Camell o el Premi Nieto de Piano de Reus que aconseguí Gabriel Pujades i A.Mercadé. En el moment actual hi participen 140 alumnes que reben les disciplines de piano, guitarra, violí, violoncel, flauta i clarinet, els quals estan preparant un conjunt instrumental i disposen ja d'un **Sextet de Clarins** que, sota el tutelatge de Joan Plaja, està en condicions d'actuar en representació de l'escola. Els components són: Anna M. Amigó, Antoni Alemany, Gemma Poblet, Jordi Poblet, Gemma Capdevila i Daniel Olivé, que interpreten obres principalment de música catalana.

Escola municipal de música (Montblanc)

Responsable: Patronat
Telèfon: 86 00 09
Adreça: Poblet i Teixidor, 10
43400 MONTBLANC

Aquest ens municipal que gaudeix de la catalogació del Departament d'Ensenyament des de l'octubre de 1989, imparteix classes de piano, flauta, violí, violoncel, guitarra i solfeig, a més de teoria i cant coral. Compta en l'actualitat amb 37 alumnes. Al seu si s'han format una coral i una orquestra de cambra.

Escola municipal de música (Santa Coloma de Queralt)

Responsable: Silvestre Palà
Telèfon: 88 01 42 i 88 03 52
Adreça: Castell de Santa Coloma
de Queralt.
43420 SANTA COLOMA
DE QUERALT

Ubicada en el noble edifici del castell dels comtes de Queralt (actualment en fase de rehabilitació) compta, actualment, amb cinc professors i 39 alumnes, impartint-se classes de solfeig i cant coral, a més dels instruments: piano, guitarra i violoncel. Des del 1989 està sota la tutela de l'ajuntament.

Grup Sant Miquel (Montblanc)

Conjunt de música clàssica format per sis membres: la Núria Llopis al violí, Núria Medrano a la flauta, Aida Espelt i Ermengol Sanahuja als violoncels, Mireia Aiats a l'orgue, Josep Jàvega a la flauta.

música moderna i rock

Torns
(Montblanc)

Responsable: Josep i Rafael Tarragó
Telèfon: 86 00 25
Adreça: Pintor Potau, 24
43400 MONTBLANC
Preu: A convenir

Karkis de cova
(Espluga de Francolí)

Responsable: Francesc Fonoll
Telèfon: 87 05 99
Adreça: Plaça Sant Miquel, 2
43440 ESPLUGA DE FRANCOLÍ
Preu: Entre 40 i 50.000 ptes.

Karn de rock
(Montblanc)

Responsable: Josep Martín
Telèfon: 86 07 21
Adreça: Ctra. Artesa, 17, 2a
43400 MONTBLANC
Preu: A convenir

Quatre Cantons
(Montblanc)

Responsable: Manel Font
Telèfon: 86 02 37
Adreça: Plaça Sant Miquel, 2
43400 MONTBLANC
Preu: A convenir

Sis Bales
(Montblanc)

Responsable: Marcel Huguet
Telèfon: 86 10 45
Adreça: C/ Vinyols, 10
43400 MONTBLANC
Preu: A convenir

Coda
(Sarral)

Responsable: Vicens Arnau
Telèfon: 88 03 24
Adreça: Avgda. de la Conca, 55,
2n, 2a. 43424 SARRAL
Preu: A convenir

Els Pela kanyis
(Solivella)

Responsable: Joan Jordi Vives
Telèfon: 89 21 25
Adreça: Carretera, 28
43412 SOLIVELLA
Preu: Entre 100 i 180.000 ptes.

BASES ESPECÍFIQUES QUE HAN DE REGIR PER A LA CONCESSIÓ D'AJUTS DEL CONSELL COMARCAL DE LA CONCA DE BARBERÀ ALS GRUPS FOLKLÒRICS, MUSICALS, TEATRALS I ANÀLEGS DE LA COMARCA DURANT L'ANY 1992.

1. El Consell Comarcal de la Conca de Barberà disposarà d'un fons econòmic per subvencionar els grups folklòrics, musicals, teatrals i anàlegs de la comarca, consignant-se les quantitats en el Pressupost ordinari de l'any 1992.

2. Podran sol·licitar-les tots els grups folklòrics, musicals, teatrals i anàlegs de la Conca de Barberà que constin, prèviament, en el catàleg de grups estables del Consell Comarcal de la Conca de Barberà.

En aquest catàleg, que serà editat oportunament pel Consell, hi figuraran tots els grups de la comarca, la contractació dels quals, estarà subvencionada per aquest Consell. La documentació exigida per ésser inscrit en aquest haurà de presentar-se abans del 31 de desembre de 1991.

3. El Consell Comarcal subvencionarà fins al 50% de les contractacions que, per part dels ajuntaments, comissions de festes o altres entitats organitzadores de la Conca de Barberà (amb preferència pels primers en cas de coincidir en una mateixa localitat) es programin en el curs de les Festes Majors, festes de barri o de pedania o altres festes locals, amb un màxim anual d'una per ajuntament o pedania i no essent contractables pels de la pròpia localitat d'origen del grup.

Si no hi ha import de contractació, el Consell Comarcal podrà córrer amb les despeses de trasllat o dietes, les quals hauran d'estar degudament pressupostades en la sol·licitud.

Cada grup tindrà un límit subvencionable de fins a 3 contractes per any acollibles a aquestes bases.

4. Les sol·licituds per optar als ajuts del Consell hauran d'anar degudament conformades amb la certificació del Secretari de l'Ajuntament refermant la vigència de l'entitat sol·licitant. Així mateix faran constar el nom, la seu social del peticionari, el seu núm. de C.I.F. o N.I.F. i el preu total de contractació per part dels ajuntaments o comissions de festes.

5. Les sol·licituds hauran d'anar acompanyades d'una memòria detallada de les activitats que s'han desenvolupat durant l'any anterior, tant en l'aspecte social com en actuacions, representacions, demostracions, sortides, etc. (tret de que aquesta informació consti degudament detallada en el catàleg de grups de la comarca).

6. El termini d'admissió de sol·licituds i la documentació annexa finalitza el dia 1 de març de 1992.

7. Quan s'hagi comunicat al sol·licitant la concessió de l'ajut, el seu import es farà efectiu una vegada justificada la contractació per part de l'ens local o comissió de festes. Caldrà fer la justificació dins del present exercici econòmic, ja que en cas contrari es perdrà la quantitat no justificada.

8. L'incompliment de qualsevol dels requisits enunciats en les bases anteriors, suposa la pèrdua de tota opció als ajuts d'aquest tipus en concret.

9. Els grups musicals o folklòrics que programin cursos per a l'ensenyament de la seva activitat en altres poblacions de la comarca que no siguin el seu poble podran acollir-se a la contractació directa per part del Consell (segons les disponibilitats econòmiques i previ acord de la comissió de Cultura) per al desenvolupament de les esmentades classes, al marge del que disposen els articles 3 i 4 d'aquestes Bases, però dins els terminis assenyalats en la mateixa.

10. En tot el que no es disposa en la present Base regirà subsidiàriament l'establert en les Bases generals aprovades el dia 25 d'octubre de 1991.

Conseller Comarcal Cultura, Joventut i Esports
Francesc R. Duch i Campodarbe

